

[Sigsgaard.]

tale om, får en vis kvalitet; det har man tilsyneladende ikke rigtig haft fremme til diskussion under udvalgsarbejdet. Efter VSs opfattelse bør der ikke kunne inddrages arealer i byzone, uden at hovedtrækkene i deres fremtidige anvendelse og sammenhængen med større trafik anlæg og offentlige institutioner bliver fastlagt samtidig. Man skal vide, hvad kommunerne agter at bruge den jord til, som de får ind i inderzonen. I den henseende betegner lovforslaget her i forhold til den nugældende byreguleringslov et tilbageskridt.

Hvad angår kommunernes byggemodningspligt, understregede jeg ved første behandling stærkt, at der måtte penge i den, hvis den paragraf skulle have reel betydning. Socialdemokratiet og SF har fremsat ændringsforslag om penge fra boligfonden, og det kan vi naturligvis støtte, men det er beklageligt, at regeringspartierne ikke har villet være med til at gøre denne paragraf effektiv.

Zonelovforslaget tager kun økonomiske hensyn, men alligevel vil det være meget uøkonomisk i sin virkning. Store arealer skal efter forslaget ind under byzone, og de skal alle byggemodnes, selv om kun en mindre del af dem bliver bebygget inden for en kortere årrække. Det betyder, at der simpelt hen skal graves en masse penge ned i kloakker, som ikke skal bruges sådan med det allerførste, penge, som kunne have været anvendt til andre ting. Vi foreslog ved første behandling, at der skulle fastlægges tidsfølger og investeringsplaner for udnyttelsen af byzoneområderne, sådan at de byggemodnedes i den takt, hvori de skulle bruges. Det ville spare samfundet for meget store beløb. Det er forbløffende, synes jeg, at man ikke har kunnet se det fra regeringspartierne side, at de partier, som dog bestandig taler om besparelser og for tiden netop skærer ned over én kam gennem alle ministerier, ikke har kunnet se, at netop i denne lov er der store beløb at spare i de kommende år bare ved at gennemføre beskedne ændringer af den.

Også jeg talte ved første behandling for adgang til ekspropriation i byzonerne til boligformål. Det er jo en kendsgerning, at enkelte private ejendomme kan ligge og spærre for udviklingen af en hel bydel.

Jeg synes virkelig, det var forbløffende at høre hr. Svend Haugaard i dag prøve på at forklare — eller måske skulle vi sige bortforklare — den modsætning, der er mellem det, hans parti vedtog i går, og den afstemning, som de radikale vil foretage nu her om lidt. Hr. Svend Haugaard sagde, at om fornødent ville man gå med til at lave en bestemmelse om ekspropriation til boligformål.

Jeg synes i og for sig, at det kan være reelt, i hvert fald forståeligt, at folk kommer her og siger, at de mener, at den private ejendomsret er så fundamental, at den må gå forud for almenhedens interesser, og at i en situation, hvor der kan bygges boliger til tusind mennesker, hvis blot man eksproprierer én ejendom, må hensynet til den private ejendomsret være overordnet, og så må man undlade at bygge boliger til de tusind mennesker til fordel for den ene private ejer. Det synspunkt er reelt, det er til at forstå, det er til at tage stilling til, det er en beskyttelse af nogle privilegier, som man dér er ude på. Men hr. Svend Haugaard og det radikale synspunkt, der går ud på at bilde folk ind, at der ikke er behov, er simpelt hen kynisk. Jeg synes egentlig, det var helt uhyggeligt at høre det fremsat her, høre hr. Svend Haugaard stå og sige, at der ikke er behov, når vi dog igennem i hvert fald de sidste 10 år, hvor jeg har været med i politik, har været ude for den ene sag efter den anden rundt omkring i bykommunerne, hvor større boligprojekter har måttet skrinlægges på grund af, at vi mangler den ekspropriationsbestemmelse. Det er noget, der sker hvert eneste år, det er noget, der sker hver eneste måned — og så står hr. Svend Haugaard her og siger, at det ikke er nødvendigt med en sådan bestemmelse. Allerede i 1963 forsøgte Københavns kommune at presse ret til ekspropriation til boligformål igennem. Man bad om dog i hvert fald at få ret til at ekspropriere dér, hvor små, forældede, isolerede private ejendomme lå i vejen for en byfornyelse. F. eks. skal man nu til at lave et nyt center i Valby med mange beboelseslejligheder, med en hel masse centerfunktioner, butikscener osv., men der kommer man i den situation, at små ejendomme ligger i vejen og kan forhindre, at planen får den helt rigtige udformning. Man rettede sin henvendelse